

УДК 657.432

Бурда Н.М. – ст. гр. ОА- 34

Національний університет "Львівська політехніка"

ПРОБЛЕМИ ОБЛІКУ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Науковий керівник: асистент Гурська О.М.

У кожного підприємства в ході своєї діяльності виникає дебіторська заборгованість і одночасно з цим безліч питань щодо її обліку. Це сприяє перегляду нормативних актів обліку розрахунків з дебіторами. Проблеми обліку дебіторської заборгованості вивчають як зарубіжні вчені, так і вітчизняні науковці: Лагода Т., Самвонова С., Білик М., Дерев'янка О., Басюк Т., Матицина Н., Новікова Н., Павленко О. та інші. Але це питання залишається відкритим і потребує подальшого дослідження.

Дебіторська заборгованість визначається як сума заборгованості дебіторів підприємству на певну дату. Дебіторами можуть бути як юридичні, так і фізичні особи, які заборгували підприємству грошові кошти, їх еквіваленти або інші активи.

Варто зазначити, що вплив на процеси зростання дебіторської заборгованості здійснює політика підприємства у розрахунках з покупцями: неправильне встановлення строків і умов надання товарних кредитів, невраховані ризики, ненадання знижок при достроковій оплаті покупцями рахунків, що також призводить до різкого зростання дебіторської заборгованості. А несвоєчасне погашення дебіторської заборгованості призводить до платіжної кризи; зростання заборгованості по комерційному кредиту обумовлює збільшення попиту на короткострокові позики, скорочення їх пропозиції і зростання їх вартості. Для сплати боргів організації повинні перетворювати високоліквідні активи в грошові кошти, у протилежному випадку їм загрожує банкрутство.

Створення ефективної системи контролю за якістю обліку розрахунків з дебіторами вимагає розробки чіткої та досконалої класифікації дебіторської заборгованості, покращення способів її оцінки та документів аналітичного обліку. Це відповідно дозволить накопичувати інформацію про розрахунки з дебіторами.

На наш погляд, потребує удосконалення суть і визначення сумнівних боргів – поточної дебіторської заборгованості за продукцію, товари, послуги, щодо якої існує невпевненість погашення її боржником.

Також потрібно вдосконалювати методику визначення суми резерву сумнівних боргів. На наш погляд, потрібно внести зміни в діюче законодавство, тобто стимулювати підприємство створювати цей резерв. Адже деякі підприємства не створюють резерву сумнівних боргів, тому що: не хочуть нести додаткових витрат на створення цього резерву; ці суми не включаються до валових витрат і відповідно не впливають на податок на прибуток; ці кошти, які підуть на цей резерв можуть бути використані на інші потреби підприємства.

Виходячи з вищевикладеного робимо висновок, що організація обліку дебіторської заборгованості на підприємстві будь-якої форми власності має важливе значення, оскільки сприяє упорядкуванню інформації, прозорості та достовірності даних із розрахункових операцій за борговими правами (з дебіторами). А керівнику підприємства з метою отримання повної й оперативної інформації щодо різних видів дебіторської заборгованості, які складають значну частку у структурі оборотних коштів, доцільно забезпечити організацію цієї ділянки обліку із залученням відповідних фахівців.